

Nr 1094

Av herr Westberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 185, angående riktlinjer för en aktiv lokaliseringspolitik m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 185 ang. riktlinjer för en aktiv lokaliseringspolitik behandlas även frågan om annan taxesättning för järnvägstransporter än den som f. n. gäller. Kommittén för näringslivets lokalisering anför, att en på kommitténs initiativ företagen undersökning rörande de direkta verkningarna av en generell taxenedsättning för järnvägstransporter visar, att en sådan åtgärd sannolikt skulle leda till en minskad sysselsättning inom industrien i Norrland. Denna uppfattning delas dock inte av alla remissinstanser. Skogsindustriernas samarbetsutskott understryker t. ex. »att frågan om fraktkostnadernas betydelse för företagsamheten och valet av lokaliseringsort knappast blivit tillräckligt belyst. För att kunna bedöma dessa kostnaders betydelse får de ses inte i relation till de totala produktionskostnaderna utan främst i förhållande till vinstmarginalerna inom berörda tillverkningsgrenar».

Utän tvivel har fraktkostnaderna särskilt stor betydelse för industrien med tillverkning av skrymmande artiklar. Det är av vikt att även sådana industrier kan beredas goda betingelser i Norrland.

En lämplig åtgärd för att underlätta för norrlandsindustrierna att konkurrera om köparna vore en omläggning av järnvägstaxorna så att den långväga godstransporten kunde ske till lägre kostnader i förhållande till vad f. n. gäller. En sådan lösning behövde inte medföra försämrade möjligheter till inkomster för SJ som kunde beredas kompensation dels genom ökad transportvolym, dels genom en höjning av taxorna i fråga om närtrafiken. En sådan omläggning av taxesystemet skulle bli till gagn inte endast för Norrland utan för alla perifera delar av landet.

Enligt kommitténs för näringslivets lokalisering mening bör en förbättring av produktionsförutsättningarna inom den norrländska industrien kunna uppnås genom förhandlingar om regionala fraktavtal eller individuella fraktnedsättningar mellan olika trafikintressen och statens järnvägar och departementschefen delar denna kommitténs uppfattning.

Det är onekligen möjligt att på den vägen nå vissa resultat, men en sådan lösning erbjuder också stora svårigheter vid bedömningen i de enskilda fallen. Det torde bli svårt att på detta sätt nå fram till en likvärdig bedöm-

ning och därmed en rättvis taxesättning för industrier av olika struktur och storlek.

Genom en generell omläggning av taxorna i enlighet med vad här tidigare anförts skulle man undgå de ovan påtalade riskerna för en olikartad bedömning i de olika fallen.

Affärsverksutredningen som har fått till uppgift att utreda frågan om affärsverkens taxesättning borde enligt min mening ägna denna del av problemkomplexet särskild uppmärksamhet. En omläggning av taxesystemet i här ovan antydd riktning skulle kunna få väsentlig betydelse för lokalisering av industrier till Norrland och öka den där redan befintliga industriens konkurrenskraft.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 185 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om snabb utredning angående en omläggning av taxorna på fjärr- resp. närtrafik inom SJ:s godstransportorganisation på det sätt som i motionen föreslagits.

Stockholm den 24 november 1964

Olle Westberg

Nr 1095

Av herr Westberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 185, angående riktlinjer för en aktiv lokaliseringspolitik m. m.

(Lika lydande med motion nr 872 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 185 har även frågan om lokaliseringpolitiskt stöd till turistanläggningar behandlats. Kommittén för näringslivets lokalisering har föreslagit att statliga lån och lånegarantier skall lämnas för ny-, om- och tillbyggnad av turistanläggningar. Departementschefen föreslår att förutom lån även bidrag i undantagsfall får lämnas för turistanläggningar. Till turistanläggningar bör enligt propositionen räknas hotellbyggnader med personalutrymmen och andra anordningar som är nödvändiga för att anläggningen skall tjäna sitt syfte.

Liksom departementschefen anser jag att ett ökat statligt stöd till turistanläggningar är väl befogat. Turismens betydelse är obestridlig och turist-